

Състояние на енергийния отрасъл

Министерство на енергетиката и икономиката

септември 2014

Въведение

Цели на Борда

- Защита на обществения интерес
- Съгласуван подход за изграждане на устойчив енергиен модел
- Съблюдаване на действащата законовата рамка
- Осигуряване на предвидима инвестиционна среда

Подход...

- ...базиран на хипотези, които се приемат или отхвърлят
- ...базиран на факти
- ...базиран на решения на проблеми
- ...баланс между интересите на участниците

Насоки за ефективна работа на Борда

- Нека говорим за **истинските проблеми** (core issues), а не за повърхностни точки
- Всеки може да повдига проблем, като предложи и хипотеза за **решаването** му. Изказванията да са кратки, точни, ясни, без нападки
- Нека мислим извън установените рамки. Да приемем, че **всичко е възможно**, въпреки, че изглежда нетрадиционно или трудно

Преглед на сектора за електрическа енергия

Characteristics

- Лигнитни въглища
- Ядрено гориво
- Водни ресурси
- Вятър (23% factor)
- Слънце (15% factor)

48 ТВтч максимум

- 35% АЕЦ
- 25% AES & Contour
- 15% МИ-2
- 10% Ко-генерации
- 6% Вятър/слънце
- 4% НЕК ВЕЦ
- 5% Други
- 100% Total**

45 ТВтч използвани

- 37% Регулиран пазар
 - 30% Свободен пазар
 - 33% Износ и загуби
- Механика**
- РРА, ВЕИ задължения
 - Балансиращ пазар
 - Търговия (договори)

- ECO

29 ТВтч потребление

- 4% Директни
- 38% CEZ
- 37% EVN
- 21% Energo Pro

11 ТВтч износ

Usage share

- Xx% HV
- Xx% MV
- Xx% LV
- Xx% NH

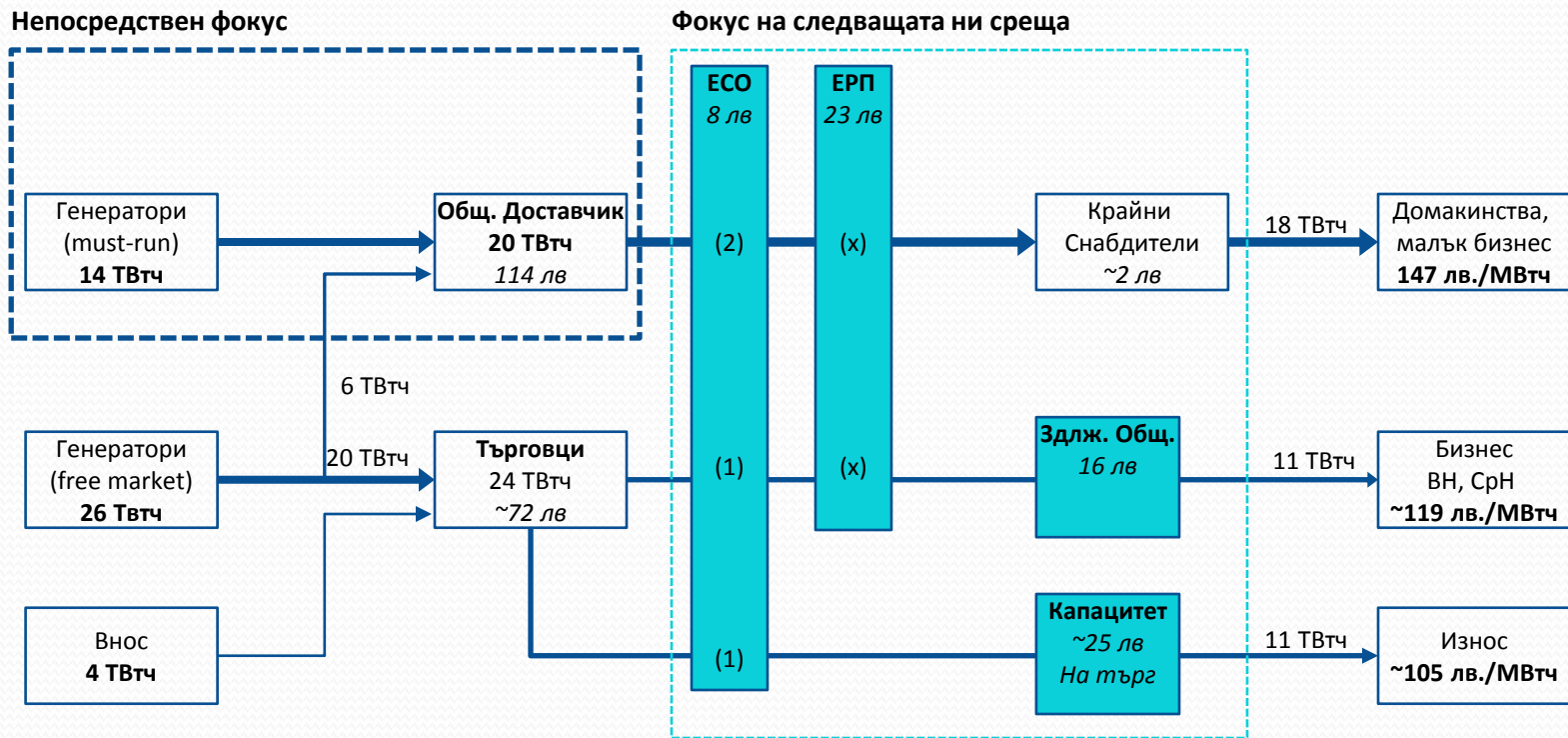
Синдикати

ДЕКВР

Асоциации

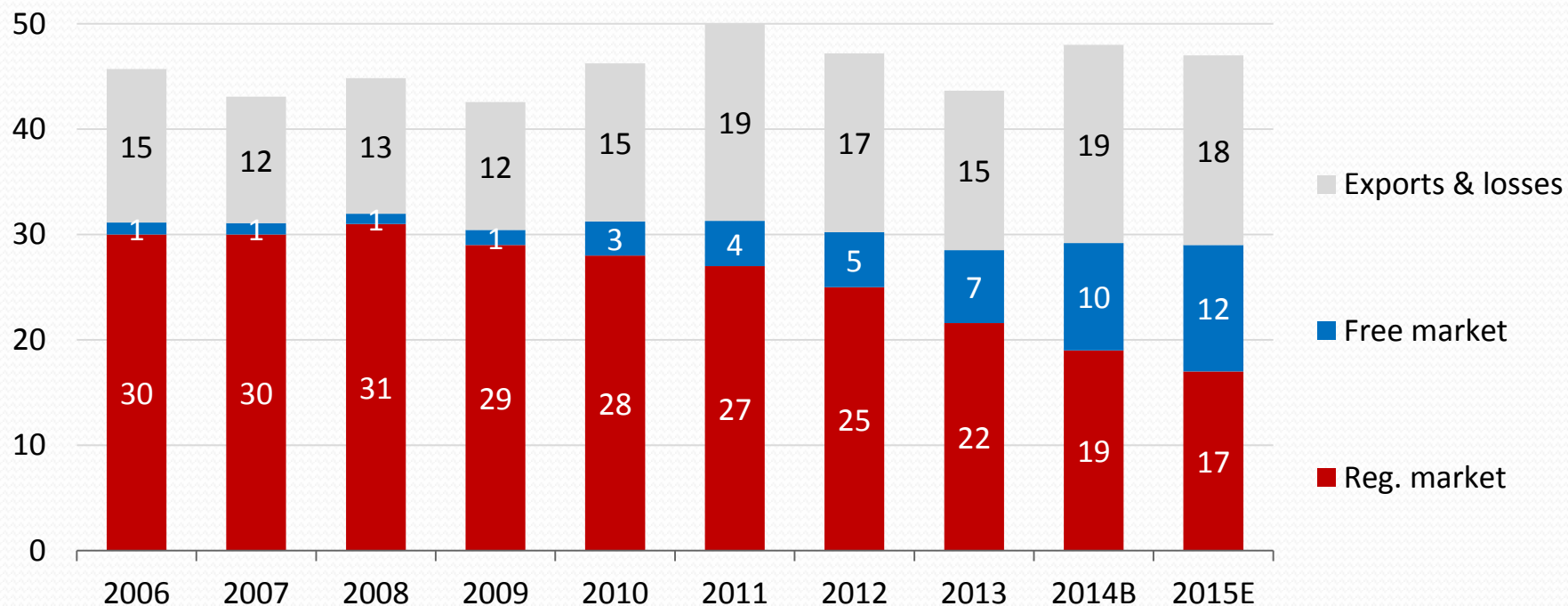
Асоциации

Основни параметри на сектора (2014)

Потреблението на ел. енергия е стабилно за последните 10 години, но износа е променлив

ТВтч на година

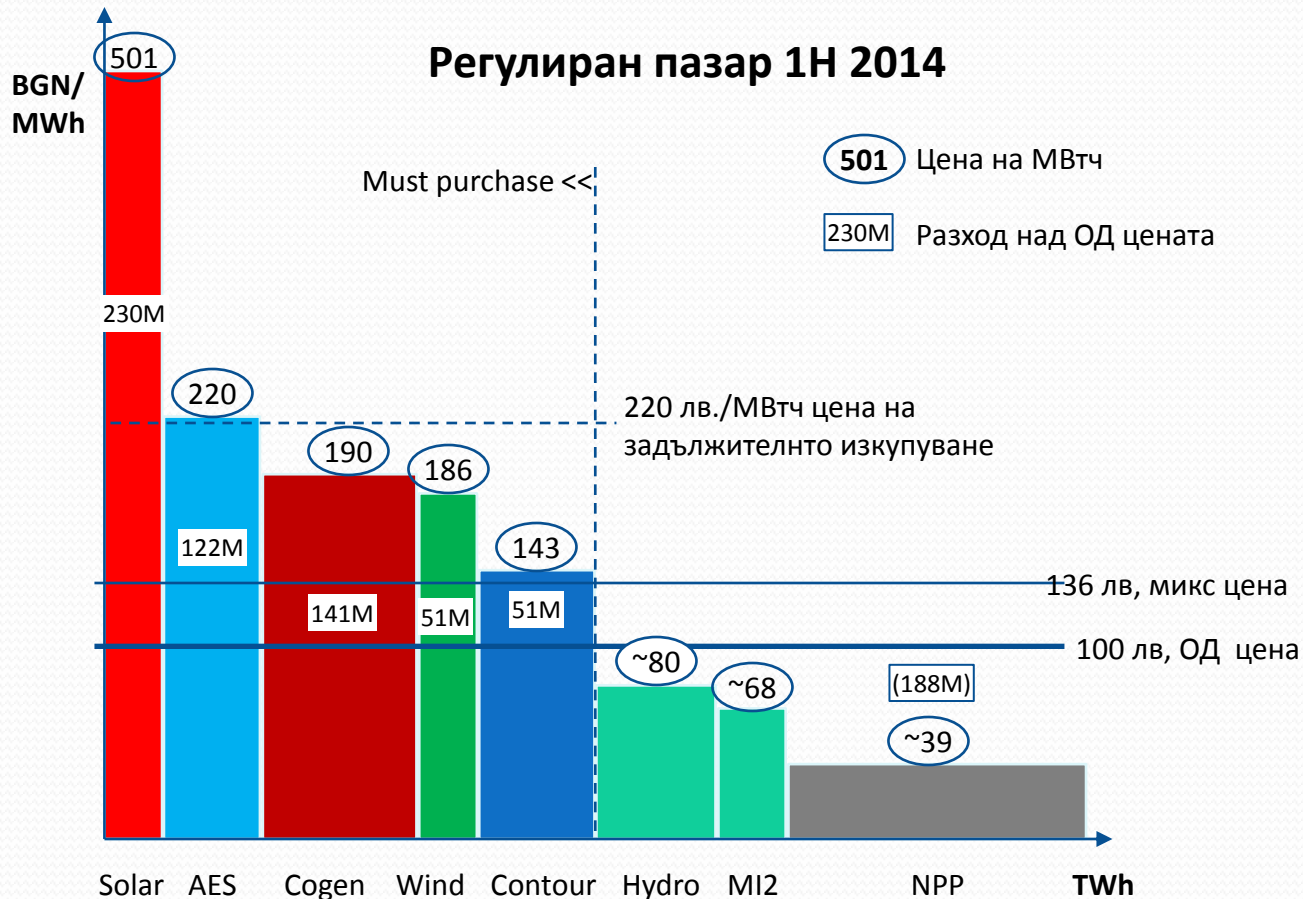
Вътрешното потребление се очаква да намалее в следващите години

Основни фактори, които определят търсенето на електрическа енергия

- Растеж на БВП – очаква се да стигне 2.9% през 2019 г., в най-добрия случай
- Енергиината ефективност (БВП/ТВтч) се подобрява с 3.7% през последните години, а в бъдеще се очаква подобрението да се ускори значително (ефект на програмите)
- Икономиката ще продължи да се насочва към по-малко енергоемки сектори
- Поскъпването на ел. енергията ще намали използването ѝ за отопление в бита
- Износът на ел. енергия има потенциал, но само на пазарно ориентирани цени

Очаква се период на свръх-капацитет

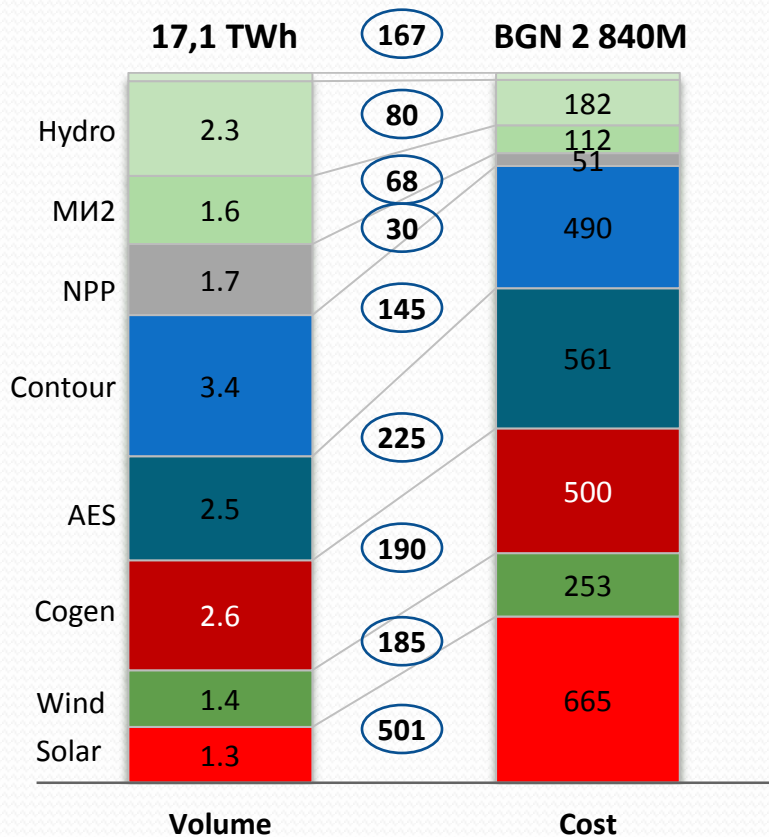
Регулираният пазар губи 360 млн. лв. през първото полугодие на 2014

Key observations

- Reg. market at 10 TWh in 1H14
- **10 TWh x (136-100) = BGN 360M**
- “Must-run” централите товарят системата най-много, със средна цена от 220 лв./МВтч, въпреки че цената зависи от микса
- Проблемът се задълбочава с очакваното намаление на обема на регулирания пазар

Загубата се очаква да надхвърли 900 млн. лв. през следващите 12 месеца до юни 2015 г.

Основни ценови нива

- Цена на предложения микс от 167 лв./Мвч.
- Цена на ОД от 114 лв./Мвч (дупка от **901 млн. лв.**)
- Цена на пазара от около 72 лв./Мвч (летен сезон)

Ключови факти

- ВЕИ-тата и PPAs отговарят за 70% от разхода, а дават 50% от обема на регулирания пазар
- Когенерациите не са ефективни и крос-субсидират
- Механизмите за балансиране имат нужда от подобрене, особено във ВЕИ сектора
- Пропуски в управлението на държавните фирми, създаващи предпоставки за корупция

Финансовата позиция на НЕК се влошава

	2013A	LTM
Оперативни показатели (ТВтч)		
Electrical energy sales	25	26
Electrical energy purchases	26	27
Финансови показатели (млн. лв.)		
Нетни приходи	2,972	2,919
Цена на ел. енергия	(2,680)	(3,002)
Оперативни разходи	(261)	(151)
Амортизация	(163)	(163)
ЕВИТ	(132)	(397)
Парични средства	72	57
Вземания (част се оспорват съдебно)	974	1,235
Задължения	2,773	3,149
<i>Net debt (ненадежна инфо)</i>	<i>(1,727)</i>	<i>(1,857)</i>

Наблюдения и анализ

- Изкупната цена на енергията на НЕК се увеличава сходно с анализа на регулирания пазар за 1Н 2014
- Намелението на оперативните разходи не може да компенсира
- Вземанията рязко нарастват, но те са по-скоро счетоводни, отколкото реално възможни вземания
- Допълнителни разходи (като делото за Белене или по-големи загуби) може да доведат дружеството до несъстоятелност

Възможности за подобрения в сектора

Хипотеза	Коментар / Подход за проверка
<ul style="list-style-type: none"> • Последователна и приемствена политика 	<ul style="list-style-type: none"> • Очевидно – Създаване на Енергиен Борд
<ul style="list-style-type: none"> • Подобрени модели на цено-образуване 	<ul style="list-style-type: none"> • По-голяма експертност на ДЕКВР и равнопоставено третиране на страните
<ul style="list-style-type: none"> • Плавно увеличение на цената на Обществения доставчик 	<ul style="list-style-type: none"> • Сравнение със съседни страни; ефект върху обществения интерес; оценка на различни ценови модели; механизъм за енергийно бедни домакинства
<ul style="list-style-type: none"> • Законови несъответствия позволяват безрискови печалби 	<ul style="list-style-type: none"> • Анализ на приложимите закони и разпоредби за противоречия и подготовка за отстраняване на несъответствията за бъдещи периоди
<ul style="list-style-type: none"> • Привеждане цените на когенерации, ВЕИ и РРАs в баланс с обществения интерес 	<ul style="list-style-type: none"> • Оценка за възвращаемост на инвестициите и нормална печалба • Анализ на присъединяванията за евентуални нередности
<ul style="list-style-type: none"> • Прекомерно високи инвестиции водят до икономически непоносими цени 	<ul style="list-style-type: none"> • Анализ на инвестициите (вкл. ВЕИ, AES 3С, CG, други) и сравнение с други подобни проекти във времето; benchmarking of similar investments
<ul style="list-style-type: none"> • Промяна на профила на РРАs във времето за по-добър risk-return 	<ul style="list-style-type: none"> • NPV анализ на инвестициите/доходите/финансирането на дългосрочните договори и съвместна работа за промяна на профила на изкупуване
<ul style="list-style-type: none"> • Недопускане работата на мощности нарушаващи екологичните норми 	<ul style="list-style-type: none"> • Стриктен, експертен и неполитизиран анализ на всички možnosti (и тези извън регулирания пазар) и ефекта от редуцирането им
<ul style="list-style-type: none"> • Разширяване на износа на ел. енергия 	<ul style="list-style-type: none"> • Анализ на пречките пред износа и подход за елеминирането им
<ul style="list-style-type: none"> • Не-добро управлението на държ. Фирми 	<ul style="list-style-type: none"> • Оценка на загубите от некадърно управление и корупция; промени
<ul style="list-style-type: none"> • Оптимизация на балансиращия пазар 	<ul style="list-style-type: none"> • Анализ на ефекта от съществуващата схема и възможности за подобрене
<ul style="list-style-type: none"> • ... 	<ul style="list-style-type: none"> • ...

Следващи стъпки

- **Организация работата на Борда**
 - Съставяне на Оперативен съвет
 - Редовни заседания (следващото през седмицата на 15 септември)
- **Процес за събиране на данни от електро-централите и ЕРП-тата**
 - Слънце и Вятър: основни данни, кога са свързани, инвестиции, очаквана възвращаемост
 - AES 3C and Contour Global: breakdown of investments, financing, return
 - Ко-генерации: ефективност, съответствие с еко-нормите, цялостно финансово състояние
 - Сравнителен анализ на състояние, инвестиции, минало представяне, възвращаемост
- **Подобрение на управлението на държавните фирми**
 - Оценка на загубите от липса на мениджърски потенциал
 - Промени в персонала, където е необходимо